

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทผู้นิเทศการพยาบาลของโรงพยาบาลในส่วนภูมิภาค มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นิเทศการพยาบาลในโรงพยาบาลส่วนภูมิภาค ตลอดจนสำรวจข้อเท็จจริงปัญหาและความคิดเห็นเกี่ยวกับงานนิเทศการพยาบาล

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นพยาบาลผู้นิเทศการพยาบาลและพยาบาลประจำการจากโรงพยาบาลในส่วนภูมิภาค 3 แห่งคือโรงพยาบาลนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลขอนแก่น และโรงพยาบาลสงขลา โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้แก่ผู้นิเทศการพยาบาล 40 คนและพยาบาลประจำการ จำนวน 160 คน รวมตัวอย่างประชากรที่ต้องการศึกษา 200 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 156 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.00

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามที่ คัดแปลงจากแบบสอบถามของ น.ส.สุนันท์ สมรรถกิจจร และนำไปทดสอบค่าความตรง และความเชื่อมั่นแล้วมี 2 ชุด ชุดแรกเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้นิเทศการพยาบาลและ ชุดที่สองสำหรับพยาบาลประจำการ การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้นำมาวิเคราะห์ค่าตอบแต่ละข้อ และแต่ละคำถามโดยหาความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ยโดยน้ำหนัก (Weighted mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างหมู่ การวิเคราะห์ข้อมูลเสนอเป็นตารางและแผนภูมิ

สรุปผลของการวิจัย

สรุปผลการวิจัยสำหรับผู้นิเทศการพยาบาล

1. พื้นฐานและประสบการณ์ของผู้นิเทศการพยาบาล

- 1.1 ผู้นิเทศการพยาบาลส่วนใหญ่สมัครแล้ว คือมีจำนวนร้อยละ 72.72
 - 1.2 ผู้นิเทศการพยาบาลมีอายุอยู่ระหว่าง 21-50 ปี อายุส่วนใหญ่คือ 31-35 ปี ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 30.30
 - 1.3 วุฒิสุงสุดในปัจจุบันคือประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ ส่วนวุฒิต่ำสุดคือประกาศนียบัตรทางการพยาบาล
 - 1.4 ผู้นิเทศการพยาบาลส่วนใหญ่มีระยะเวลาทำงานด้านการพยาบาลอยู่ระหว่าง 11-15 ปี มากที่สุดคือจำนวนร้อยละ 33.33
 - 1.5 ผู้นิเทศการพยาบาลเคยมีประสบการณ์เป็นหัวหน้าตึกมาก่อน ร้อยละ 75.75
 - 1.6 ผู้นิเทศการพยาบาลเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของผู้นิเทศการพยาบาล หรืองานค้ำบบริหารการพยาบาลร้อยละ 51.51
2. การปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นิเทศการพยาบาล
 - 2.1 การปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นิเทศการพยาบาลพบว่างานค้ำบบริหาร ค้ำบการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหัวหน้าตึก พยาบาลประจำการและบุคคลอื่นในหน่วยงาน นั้น ผู้นิเทศการพยาบาลตอบว่า จัดทำเองเป็นส่วนใหญ่
 - 2.2 งานที่ผู้นิเทศการพยาบาลตอบว่าจัดทำร่วมกับผู้อื่น คืองานค้ำบการพยาบาลและค้ำบการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับครูประจำตึก นักศึกษาพยาบาลและนักเรียนผู้ช่วยพยาบาล
 3. คุณภาพของการปฏิบัติงานรายช้อรายค้ำบของผู้นิเทศการพยาบาลตามความคิดเห็นของผู้นิเทศการพยาบาลและพยาบาลประจำการ เรียงลำดับจากค้ำบมากไปค้ำบค้ำบนี้
 - 3.1 งานเกี่ยวกับค้ำบการบริหาร ผู้นิเทศการพยาบาลให้หน้าหนักเฉลี่ยรวม 2.135 หมายความว่า การปฏิบัติงานในค้ำบนี้อยู่ในเกณฑ์ค้ำบมาก ปฏิบัติได้ผล 75% ขึ้นไป ส่วนพยาบาลประจำการให้หน้าหนักเฉลี่ย 1.695 หมายความว่า การปฏิบัติงานในค้ำบนี้อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติได้ผล 50-75% คุณภาพการปฏิบัติงานของผู้นิเทศการพยาบาลในรายช้อของค้ำบการบริหารของผู้นิเทศการพยาบาลได้ผลค้ำบนี้คือ คุณภาพการให้ค้ำบแนะนำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ เป็นส่วนค้ำบแก็เจ้าหน้าท้ในหน่วยค้ำบหน้าหนักเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2.515 หมายความว่า การปฏิบัติงานได้ผลค้ำบมาก ส่วนงานที่หน้าหนักเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 1.606 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ได้แก็

การให้โอกาสเจ้าหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง

ส่วนคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้นิเทศการพยาบาลในรายชื่อของค่านี้นตามความเห็นของพยาบาลประจำการได้ผลดังนี้คือ คุณภาพการปฏิบัติงานของผู้นิเทศการพยาบาลที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบเกี่ยวกับความสะอาดและความปลอดภัยภายในหอผู้ป่วย ใค้หน้าหนักเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2.284 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ส่วนงานที่มีน้ำหนักเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 1.205 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดี คือการให้โอกาสเจ้าหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง

3.2 งานเกี่ยวกับค่านการพยาบาล ผู้นิเทศการพยาบาลให้หน้าหนักเฉลี่ยรวม 2.085 หมายความว่า การปฏิบัติงานในค่านนี้อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ปฏิบัติได้ผล 75% ขึ้นไป ส่วนพยาบาลประจำการให้หน้าหนักเฉลี่ยรวม 1.709 หมายความว่า การปฏิบัติงานในค่านนี้อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติได้ผล 50 - 75 %

คุณภาพการปฏิบัติงานของผู้นิเทศการพยาบาลในรายชื่อ ของค่านการพยาบาลตามความเห็นของผู้นิเทศการพยาบาลได้ผลดังนี้ คือคุณภาพการปฏิบัติงานในการให้ความช่วยเหลือหรือแนะนำเจ้าหน้าที่เพื่อให้การพยาบาลที่ถูกต้องใค้หน้าหนักเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2.454 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ส่วนงานที่มีน้ำหนักเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 1.757 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ ปฏิบัติได้ผล 50-75% ไค้แก่การศึกษาปัญหาและความต้องการของผูป่วยแต่ละรายตามความเหมาะสม

ส่วนคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้นิเทศการพยาบาลในรายชื่อ ของค่านการพยาบาลตามความเห็นของพยาบาลประจำการได้ผลดังนี้คือคุณภาพเกี่ยวกับการจูงใจให้ผูป่วยยอมรับและร่วมมือในการรักษาพยาบาล ใค้หน้าหนักเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 1.894 หมายความว่า การปฏิบัติงานได้ผลดี การปฏิบัติได้ผล 50 -75% ส่วนงานที่มีน้ำหนักเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 1.479 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ ไค้แก่การศึกษาปัญหา และความต้องการของผูป่วยแต่ละรายตามความเหมาะสม

3.3 งานค่านการศึกษา

ก. เกี่ยวกับครูประจำตึก นักศึกษาพยาบาลและนักเรียนผูช่วยพยาบาล ผู้นิเทศการพยาบาลให้หน้าหนักเฉลี่ยรวม 1.585 หมายความว่า การปฏิบัติงานในค่านนี้อยู่ในเกณฑ์ ปฏิบัติได้ผล 50 - 75% ส่วนพยาบาลประจำการให้หน้าหนักเฉลี่ยรวม 1.540

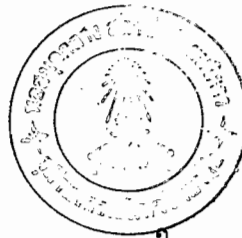
หมายความว่า การปฏิบัติงานในค่านี้อยู่ในเกณฑ์ที่ ปฏิบัติได้ผล 50 - 75%

คุณภาพการปฏิบัติงานของผู้นิเทศการพยาบาลในรายชื่อ ของค่านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับครูประจำศึก นักศึกษาพยาบาล และนักเรียนผู้ช่วยพยาบาลตามความเห็นของผู้นิเทศการพยาบาลได้ผลดังนี้ คือคุณภาพเกี่ยวกับการช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่นักศึกษาพยาบาลและนักเรียนผู้ช่วยพยาบาลในขณะปฏิบัติงานได้น้ำหนักเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 2.060 หมายความว่า การปฏิบัติงานได้ผลดีมากปฏิบัติได้ผล 75% ขึ้นไป ส่วนงานที่มีน้ำหนักเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 0.969 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ไม่ดีได้แก่ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนในห้องเรียน

ส่วนคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้นิเทศการพยาบาลในรายชื่อของค่านนี้ตามความเห็นของพยาบาลประจำการได้ผลดังนี้คือ คุณภาพการปฏิบัติงานของผู้นิเทศการพยาบาลเกี่ยวกับการปรึกษารื้อกับครูประจำศึกเกี่ยวกับปัญหาทางค่านการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลและนักเรียนผู้ช่วยพยาบาลได้น้ำหนักเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 1.910 การปฏิบัติงานได้ผลดี ปฏิบัติงานได้ผล 50 - 75% ส่วนงานที่มีน้ำหนักเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 1.235 ได้แก่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนให้หอผู้ป่วย ซึ่งอยู่ในเกณฑ์

ข. เกี่ยวกับ หัวหน้าศึก พยาบาลประจำการ และบุคคลอื่นผู้นิเทศการพยาบาลให้น้ำหนักเฉลี่ยรวม 1.872 หมายความว่า การปฏิบัติงานในค่านนี้ อยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนพยาบาลประจำการให้น้ำหนักเฉลี่ยรวม 1.604 หมายความว่า การปฏิบัติงานในค่านนี้อยู่ในเกณฑ์ ปฏิบัติได้ผล 50 - 75 %

คุณภาพการปฏิบัติงานของผู้นิเทศการพยาบาลในรายชื่อของค่านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหัวหน้าศึก พยาบาลประจำการและบุคคลอื่น ตามความเห็นของผู้นิเทศการพยาบาล การสนับสนุนเจ้าหน้าที่พยาบาลในแผนกให้มีส่วนร่วมในการประชุมวิชาการได้น้ำหนักเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2.030 หมายความว่า การปฏิบัติงานได้ผลดีมาก ส่วนงานที่มีน้ำหนักเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 1.727 ได้แก่การเผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ ค่านการพยาบาลให้แก่เจ้าหน้าที่พยาบาล ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ ได้ผล 50 - 75 %

ส่วนคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้นิเทศการพยาบาลในรายชื่อของค่านี้นั้นตามความเห็นของพยาบาลประจำการได้ผลดังนี้ คือคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้นิเทศการพยาบาลเกี่ยวกับการสาธิต สอน และแนะนำเกี่ยวกับการให้การพยาบาลที่ถูกต้องได้ผลดีแก่เจ้าหน้าที่พยาบาลในแผนกได้น้ำหนักเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2.008 หมายความว่า การปฏิบัติงานได้ผลดี ปฏิบัติได้ผลดีมาก ปฏิบัติได้ผล 75% ขึ้นไป ส่วนงานที่มีน้ำหนักเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 1.260 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ได้แก่การจัดหาอุปกรณ์ ตำรา เพื่อสนับสนุนค่านการศึกษาเพิ่มเติมของเจ้าหน้าที่พยาบาลในแผนก

4. ความคิดเห็นของผู้นิเทศการพยาบาลและพยาบาลประจำการ ตอบพหุผู้นิเทศการพยาบาลของโรงพยาบาลในส่วนภูมิภาค เมื่อได้ทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ปรากฏผลดังนี้

4.1 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างหมู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศการพยาบาลของผู้นิเทศการพยาบาลและพยาบาลประจำการ คำนับริหารไม่สนองสมมติฐานที่ว่า ความคิดเห็นของผู้นิเทศการพยาบาลและพยาบาลประจำการไม่แตกต่างกัน ยกเว้น 7, 8, 12, 13 คือ การรับผิดชอบเกี่ยวกับความสะอาดและความปลอดภัยภายในหอผู้ป่วย วิเคราะห์ในความสนใจและสนับสนุนในความสามารถของพยาบาลแต่ละคนในหน่วย เป็นตัวกลางประสานงานกับบุคคล อาชีพอื่น และเป็นตัวกลางประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งสนองสมมติฐาน

4.2 ค่านการพยาบาลผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างหมู่ของความคิดเห็นของผู้นิเทศการพยาบาลและพยาบาลประจำการ ไม่สนองสมมติฐานที่ว่าความคิดเห็นของผู้นิเทศการพยาบาลและพยาบาลประจำการไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อ 1, 6, 9, 10 คือ การศึกษาปัญหาและความต้องการ ของผู้ป่วยแต่ละราย ความสะดวกเหมาะสม ปรับปรุงวิธีการพยาบาล และสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับความต้องการ ของผู้ป่วยแต่ละราย การสอนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ป่วยและญาติ และการจูงใจให้ผู้ป่วยยอมรับและร่วมมือในการรักษาพยาบาลซึ่งสนองสมมติฐาน

4.3 การปฏิบัติงานในค่านการศึกษา

4.3.1 การปฏิบัติงานในค่านการศึกษาที่เกี่ยวกับครูประจำตึก นักศึกษาพยาบาล และนักเรียนผู้ช่วยพยาบาล ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างหมู่ในค่านนี้สนอง

สมมติฐานที่ว่า ความคิดเห็นของผู้นิเทศการพยาบาลและพยาบาลประจำการตอบหาผู้นิเทศการพยาบาลไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อ 1 คือ ระบุเหลือให้คำแนะนำแก่นักศึกษาพยาบาลและนักเรียนผู้ช่วยพยาบาลขณะปฏิบัติงาน ซึ่งไม่สนองสมมติฐาน

4.3.2 การปฏิบัติงานในด้านการศึกษาที่เกี่ยวกับหัวหน้าตึก พยาบาลประจำการและบุคคลอื่น ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างหมู่ในค่านี้น สอนสมมติฐานที่ว่าความคิดเห็นของผู้นิเทศการพยาบาลและพยาบาลประจำการตอบหาผู้นิเทศการพยาบาลไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อ 2, 3, 5, 7, 8 คือให้การศึกษาเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องใช้ใหม่ ๆ ในหอผู้ป่วยแก่เจ้าหน้าที่พยาบาล จัดหาอุปกรณ์ ตำรา เพื่อสนับสนุนการศึกษาเพิ่มเติมของเจ้าหน้าที่พยาบาลในแผนก จัดอบรมฟื้นฟูบริการพยาบาล (Inservice Education) ให้เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของเจ้าหน้าที่พยาบาลสนับสนุนเจ้าหน้าที่พยาบาลในแผนกให้มีส่วนร่วมในการประชุมวิชาการ สนับสนุนเจ้าหน้าที่พยาบาลในแผนกได้ศึกษา หรือปฏิบัติงานตามความเหมาะสม

5. ความคิดเห็นของผู้นิเทศการพยาบาล เกี่ยวกับปัญหาที่พบเกี่ยวกับงานนิเทศการพยาบาล และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงานของผู้นิเทศการพยาบาลตลอดจนเกณฑ์การคัดเลือกผู้นิเทศการพยาบาลดังนี้

5.1 งบประมาณในการจัดสรรเครื่องมือ เครื่องใช้มีจำกัด เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้นิเทศการพยาบาล ทำให้ไม่อาจจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ให้เพียงพอและทันสมัยมาให้การพยาบาลผู้ป่วยได้เพียงพอ

5.2 ผู้นิเทศการพยาบาลคนเดียวกันดูแลหลายตึก เจ้าหน้าที่พยาบาลยังไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศการพยาบาลที่แท้จริง ควรจะให้ผู้นิเทศการพยาบาลได้เข้ารับการอบรมวิชาการ ทุนและศึกษาเพิ่มเติมสม่ำเสมอ

5.3 ผู้นิเทศการพยาบาลมีอาวุโสน้อย ควรจะให้พยาบาลประจำการมีส่วนในการคัดเลือกผู้นิเทศการพยาบาลในหน่วยงานของตน

5.4 ผู้ทำหน้าที่ผู้นิเทศการพยาบาล ใ้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณวุฒิของผู้ที่เป็นผู้นิเทศการพยาบาลควรจะเป็นผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ และควรเป็นหัวหน้าศึกษาแล้วอย่างน้อย 2 ปีขึ้นไป

ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณสมบัติส่วนตัวของผู้นิเทศการพยาบาลนั้นเรียงตามลำดับได้ดังนี้คือ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงานทุกระดับ มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานด้านการบริหารและคานพยาบาลเป็นอย่างดี มีบุคลิกภาพเหมาะสมในการเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบเป็นผู้ให้คำปรึกษาหารือที่ดี และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนคุณสมบัติที่มีความเกี่ยวข้องกับการคัดเลือกผู้นิเทศการพยาบาลน้อยที่สุดคือ ประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงานต่างประเทศ โดยมีผู้ให้ความเห็นน้อยที่สุด

6. ปัญหาที่พบเกี่ยวกับงานนิเทศการพยาบาลและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงานของผู้นิเทศการพยาบาล ตามความเห็นของพยาบาลประจำการดังนี้

6.1 งบประมาณในการจัดสรร เครื่องมือ เครื่องใช้มีจำกัด

6.2 ผู้นิเทศการพยาบาลคนเดียวดูแลหลายตึก ควรจัดให้มีผู้นิเทศการพยาบาล 1 คนต่อ 1 หอผู้ป่วยเป็นประจำทุกวัน

6.3 เจ้าหน้าที่พยาบาลยังไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศการพยาบาลที่แท้จริง ผู้ตรวจการขาดความรู้ด้านการพยาบาล ควรจะให้ผู้นิเทศการพยาบาลเข้ารับการอบรมวิชาการ ทุนและศึกษาเพิ่มเติมสม่ำเสมอ

6.4 ผู้นิเทศการพยาบาลจับผิดตลอดเวลา ผู้นิเทศการพยาบาลควรจะยกย่องชมเชยบ้าง มิใช่จับผิดเพียงอย่างเดียว

6.5 ผู้นิเทศการพยาบาลอาวุโสน้อย ควรจะให้พยาบาลประจำการมีส่วนในการคัดเลือกผู้นิเทศการพยาบาลในหน่วยงานของตน

6.6 พยาบาลประจำการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณวุฒิของผู้ที่จะเป็นผู้นิเทศการพยาบาลควรจะเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิ ปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ และเป็นหัวหน้าศึกษาแล้วอย่างน้อย 2 ปีขึ้นไป

ส่วนขอเสนอแนะเกี่ยวกับคุณสมบัติส่วนตัวของผู้นิเทศการพยาบาลนั้น เรียงตามลำดับ
 ได้ดังนี้: ผู้นิเทศการพยาบาล ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงานทุกระดับ มีความรู้และทักษะ
 ในการปฏิบัติงานด้านบริหารและการพยาบาลเป็นอย่างดี มีบุคลิกเหมาะสมในการเป็นผู้นำเป็น
 ผู้ให้คำปรึกษาหารือที่ดี และมีความรับผิดชอบ ส่วนคุณสมบัติที่มีความเกี่ยวข้องกับการคัดเลือก
 ผู้นิเทศการพยาบาลน้อยที่สุด คือ เคยทำงานต่างประเทศมาแล้ว
 การอภิปรายผลของการวิจัย

จากผลของการวิจัยนำมาอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

งานในหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นิเทศการพยาบาลในรายชื่อและรายค่านั้น
 จากผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้นิเทศการพยาบาล จัดทำเอง และทำร่วมกับผู้อื่นเท่า ๆ กัน
 งานที่ผู้นิเทศการพยาบาลตอบว่า ทำร่วมกับผู้อื่นมากกว่าจัดทำด้วยตนเองคืองานการ
 พยาบาล

งานที่ผู้นิเทศการพยาบาลตอบว่า ผู้อื่นจัดทำมากกว่าจัดทำด้วยตนเองคือ งานด้านการ
 ศึกษาที่เกี่ยวกับครูประจำชั้น นักศึกษาพยาบาล และนักเรียนผู้ช่วยพยาบาล อาจจะเนื่องมาจาก
 สาเหตุที่ว่า หน้าที่ของผู้นิเทศการพยาบาลนั้นจะเน้นหนักไปในด้านบริการพยาบาล และด้านการ
 ศึกษานั้นจะเกี่ยวข้องกับบุคลากรที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชา ได้แก่ พยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล
 พนักงานผู้ช่วยมากกว่า ส่วนที่เกี่ยวกับนักศึกษานั้น ผู้นิเทศการพยาบาลมักจะเป็นผู้ประสานงาน
 ระหว่างสถานศึกษาและโรงพยาบาลมากกว่าจะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ดังที่ วิเชียร
 ทวีลาภ ไกลกล่าวถึงจุดมุ่งหมายของกรนิเทศการพยาบาลไว้ 2 ประการคือ

1. เพื่อให้บริการพยาบาลที่ดีแก่ผู้ป่วย
2. เพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่พยาบาลให้รู้จักพัฒนาตนเอง

¹ วิเชียร ทวีลาภ นิเทศการพยาบาล (พระนคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม 2519),
 หน้า 6.

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้นิเทศการพยาบาลและพยาบาลประจำการต่อบทบาทผู้นิเทศการพยาบาลของโรงพยาบาลในส่วนภูมิภาคนั้น งานด้านบริหารและด้านการพยาบาลแตกต่างกัน แต่ด้านการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งการที่มึความคิดเห็นแตกต่างกันนั้น เป็นเพราะผู้นิเทศการพยาบาลขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้นิเทศการพยาบาล เพราะการนิเทศงานที่คึนั้น จะต้องอาศัยความร่วมมือของเจ้าหน้าที่แต่ละคน

เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้นิเทศการพยาบาลจากการตอบแบบสอบถามของผู้นิเทศการพยาบาลและพยาบาลประจำการ ปรากฏว่า สิ่งที่เป็นปัญหามากที่สุดได้แก่งบประมาณในการจัดสรรเครื่องมือเครื่องใช้ และผู้ตรวจการที่จำนวนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันท์ สมรรถกิจจจร ซึ่งพบว่างบประมาณในการจัดสรรเครื่องมือเครื่องใช้ ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครมีจำกัด² ไม่เป็นที่สงสัยว่าในโรงพยาบาลส่วนภูมิภาคจะไม่ประสบปัญหาเช่นนี้ เพราะในปัจจุบันการจัดสรรงบประมาณจะหนักไปในด้านการป้องกันประเทศมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ดังนั้นการจัดหางบประมาณจะต้องเป็นภาระของผู้บริหารในอันที่ให้ได้มาจากทางอื่นซึ่งทำให้การให้การพยาบาลมีประสิทธิภาพ

เกี่ยวกับเกณฑ์การคัดเลือกผู้นิเทศการพยาบาลทั้งผู้นิเทศการพยาบาลและพยาบาลประจำการ ส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นว่ามีควมสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง คือการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงานทุกระดับ และมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานด้านการบริหารและการพยาบาลเป็นอย่างดี ซึ่งตรงกับการวิจัยของ สุนันท์ สมรรถกิจจจร เช่นเดียวกัน³ แสดงให้เห็นว่าเรื่องมนุษยสัมพันธ์นั้นเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร เพราะผู้ที่ปฏิบัติมิใช่เครื่องจักร ผู้ปฏิบัติงานมีอารมณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ความเห็นและบุคลิกลักษณะส่วนตัว ที่มีผลกระทบต่อผลผลิต และประสิทธิภาพขององค์กร⁴

² สุนันท์ สมรรถกิจจจร, "บทบาทผู้นิเทศการพยาบาลของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518.) (พิมพ์คัด).

³ สุนันท์ สมรรถกิจจจร, เรื่องเดียวกัน.

⁴ อรรถ วัลลภ, "สัมพันธสัมพันธ์กับผลผลิต" (พิมพ์คัด) วิทยาลัยพยาบาล 2517.

เกี่ยวกับประสบการณ์การปฏิบัติงานของผู้นิเทศการพยาบาล ทั้งผู้นิเทศการพยาบาล และพยาบาลประจำการ มีความเห็นสอดคล้องกันคือ ผู้นิเทศการพยาบาลควรเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน คือเคยเป็นหัวหน้าศึกษาแล้วอย่างน้อย 2 ปี

เกี่ยวกับวุฒิการศึกษาของผู้นิเทศการพยาบาลตามความเห็นของผู้นิเทศการพยาบาล และพยาบาลประจำการ ควรจะเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับคุณสมบัติการศึกษานานาชาติของผู้นิเทศการพยาบาลที่ อเล็กซานเดอร์ (Alexander) ได้กำหนดไว้ว่า ผู้นิเทศการพยาบาลควรจบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการพยาบาล, เป็นอย่างต่ำมีความรู้กว้างขวางในเรื่องการพยาบาลและการบริหาร⁵

จากการวิจัยของอรพินธ์ เจริญผล และสุนันท์ สมรรถกิจจจร ซึ่งได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทผู้นิเทศการพยาบาลในโรงพยาบาล กรุงเทพมหานคร เมื่อ พ.ศ. 2518 ปรากฏผลว่า ความคิดเห็นของผู้นิเทศการพยาบาล และพยาบาลประจำการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ

0.05 ทั้งในด้านการพยาบาล และด้านการศึกษา ส่วนการวิจัยครั้งนี้ ความคิดเห็นของผู้นิเทศการพยาบาลและพยาบาลประจำการ ทางด้านการศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากโรงพยาบาลในกรุงเทพมหานครนั้น เป็นโรงพยาบาลใหญ่มีการแบ่งหน้าที่ในด้านการศึกษาด้านการบริการพยาบาลอย่างชัดเจน ดังนั้นผู้นิเทศการพยาบาลจึงไม่ค่อยมีส่วนในด้านการศึกษามากเท่ากับผู้นิเทศในโรงพยาบาลส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นโรงพยาบาลขนาดเล็ก และมีจำนวนบุคลากรน้อยกว่า ดังนั้นผู้นิเทศการพยาบาลในโรงพยาบาลในส่วนภูมิภาค ต้องทำหน้าที่ทั้งด้านการบริการพยาบาล และด้านการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน

ขอเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ทำให้เข้าใจถึงความคิดเห็นของผู้นิเทศการพยาบาลและพยาบาลประจำการที่มีต่อบทบาท ผู้นิเทศการพยาบาลในส่วนภูมิภาคและผู้วิจัยใครขอเสนอแนะว่า

1. งานนิเทศการพยาบาลมีปัญหาหลายประการ ปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยใครให้ข้อเสนอแนะดังนี้

5

Edythe L. Alexander, Nursing Administration in the Hospital Health Care System (Saint Louis: The C. V. Mosby Co., 1972), p. 217.

- 1.1 ควรให้ผู้นิเทศการพยาบาล มีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณในหอผู้ป่วย
 - 1.2 ควรจัดอบรมทางดานการนิเทศการพยาบาลแก่ผู้นิเทศการพยาบาลอย่างสม่ำเสมอ
 - 1.3 พยาบาลประจำการควรมีส่วนในการคัดเลือกผู้นิเทศการพยาบาลในหน่วยงานของตน
 - 1.4 เกณฑ์การคัดเลือกผู้นิเทศการพยาบาลด้านวุฒิการศึกษา ควรเป็นปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำและควรมีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้าตึกมาแล้วอย่างน้อย 2 ปี
2. ควรบรรจุเรื่องเกี่ยวกับการบริหาร การนิเทศงานพยาบาลลงในหลักสูตรการศึกษาพื้นฐานพยาบาล เพราะเท่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ผู้นิเทศการพยาบาลจะอาศัยความรู้ซึ่งได้จากประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าจะอาศัยหลักเกณฑ์ทางด้านทฤษฎีการนิเทศการพยาบาล
3. ผู้นิเทศการพยาบาล ควรจะไ้ศึกษาถึงปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พยาบาล เพื่อหาหนทางในการแก้ไขอุปสรรคในการปฏิบัติงานซึ่งจะทำให้เกิดผลดีต่อการให้การพยาบาลผู้ป่วย
4. จากผลการวิจัยพบว่า พยาบาลประจำการไม่มีโอกาสศึกษาหรืออบรม ถึง 64.28% ซึ่งเป็นหน้าที่รับผิดชอบของผู้นิเทศการพยาบาลจะต้องจัดให้มีการอบรมในระยะสั้น ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของพยาบาลประจำการ
5. การวิจัยในอนาคต ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า ควรจะมีการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทผู้นิเทศการพยาบาลของโรงพยาบาลเอกชน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อเป็นการเปรียบเทียบกับการวิจัยอื่น ๆ ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย